

Zpravodajská zpráva senátorky Jitky Chalánkové k Petici za zachování české koruny

(ST 54)

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
pečlivě jsem se seznámila s argumenty, které zazněly na Kulatém stole VVVK k Petici za zachování české koruny.

<https://www.senat.cz/xqw/webdav/pssenat/original/107083/89833>

Záznam z Kulatého stolu je na stránkách PUBLIC (W) s názvem Kulatý stůl- Petice za zachování české koruny.

Zde jsou umístěna také stanoviska MPO, ČMKOS, SOCR a Svazu průmyslu a obchodu.

Na základě argumentace, která na Kulatém stole k Petici zazněla, navrhuji přijmout usnesení tohoto znění:

ÚPV:

- 1. Projednal na žádost Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR Petici za zachování české koruny;**
- 2. Konstatuje, že Petice za zachování české koruny je důvodná;**
- 3. Podporuje požadavek petentů aktivně vyjednávat výjimku z povinnosti zavedení eura;**
- 4. Určuje zpravodajkou výboru pro projednání této věci na schůzi Senátu senátorku J. Chalánkovou,**
- 5. Pověřuje předsedu výboru senátora Tomáše Goláně, aby předložil toto usnesení předsedovi Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR.**

Argumentář k Petici za zachování české koruny:

Vstupem České republiky do Evropské unie 1. května 2004 se naše země zavázala mj. k přijetí eura jako jediné měny na území České republiky.

Dnes se od roku 2004 situace začne změnila a na síle nabírají hlasy, které varují před změnou národní měny.

Strana Svobodných iniciovala petici Za zachování české koruny, kterou projednáváme.

Petice získala více než dvacet tisíc podpisů občanů a tak se dostala i do Senátu.

6. listopadu 2023 v Senátu proběhl pod záštitou senátora Jana Tecla (ODS), člena VVVK, Kulatý stůl k petici.

Přináším výtah z argumentů, které zde zazněly.

Markéta Šichtařová, makroekonomka:

Euro se stalo symbolem Evropy, nad kterým převládají emoce nad rozumem. Na konkrétních příkladech prezentovala spíše negativní přínosy evropské měny. Euro bych měli vnímat jen ze dvou pohledů- jeho monetární dopady a fiskální souvislosti.

Jiří Beran, ředitel odboru Finanční trhy II z Ministerstva financí:

Přijetí eura je závazek státu, ale není časově určen, tzn. že hlavní nepřipravenost státu k přijetí nové měny v podobě splnění maastrichtských kritérií. Podle Berana však ani v příštím roce nesplní Česká Republika kritérium cenové stability a schodek veřejných financí splňuje ČR jen díky tzv. únikové klauzuli (Covid).

Přijetí eura by mělo pozitivní dopad na flexibilitu trhu práce- už dnes vysoká provázanost s eurozónou.

Na druhou stranu ČR nemá dořešen dlouhodobý proces měnové konvergence. Nedosahujeme ani 90 % průměru eurozóny parity HDP na obyvatele ke kupní síle. v cenové hladině cca 77 %, v paritě kupní síly jen necelých 70 %. Vhodné by bylo dořešení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí a nevhodné struktury české ekonomiky orientované převážně na automobilový průmysl. Také eurozóna prošla za dvacet let změnami, což staví náš závazek přistoupení k euru do jiného světla. Objektivně tedy nedoporučujeme vládě České republiky vstup do eurozóny minimálně do doby, než se vyjmenované překážky podaří odstranit.

Náměstek ministra pro evropské záležitosti Tomáš Dub:

Proces přijetí eura není otázka pro jednu vládu a bude k němu pravděpodobně potřeba širšího politického konsenzu. Rovněž připomněl, že závazek přijetí eura má symbolickou rovinu, ale přijetí může nastat až ve chvíli, kdy splníme kritéria a bude i politická vůle pro takové rozhodnutí. Ne v referendu, ale na základě doporučení a podkladů ČNB, zodpovědné za měnovou politiku a Ministerstva financí, zodpovědného za fiskální politiku. Spolupráce s podnikatelskými svazy.

Zdeněk Pithart, ředitel odboru měnové politiky a fiskálních analýz ČNB:

Potvrdil expertní roli nejvyšší monetární instituce. Je třeba zmínit i kurzový kanál. Naše ekonomika je stále pod cenovou a mzdovou úrovní eurozóny. Konvergence probíhá právě přes posilování kurzu a v případě přijetí eura bychom tento nástroj ztratili. Pravděpodobně by došlo i ke zvýšení inflace.

Miroslav Ševčík, děkan Národohospodářské fakulty VŠE v Praze:

Zdůrazňuji, že na rozdíl od ČNB, která se chová politicky i ekonomicky téměř nezávisle, tak ECB používá k řízení ekonomiky politické nástroje. Viz země eurozóny, které neplní MK. Země, které euro nemají (Dánsko, Švédsko) mohou používat k tzv. vyhlazování hospodářského cyklu měnovou politiku a MK plní. Francie absolutní zadluženost 3 biliony euro.

ČR absolutní zadluženost 3 biliony Kč.

Na Slovensku, ale i jinde, se po přijetí eura proces konvergence zastavil a naopak nastal proces divergence a návrat k roku 2007.

Jsou nutné systémové změny v ekonomice, zaměřené na snižování schodků veřejných rozpočtů.

Milan Bednář, VŠE:

Nevidí významný přínos eura pro rozvoj českého zahraničního obchodu.

Dále role ČNB při krocení inflace, naproti tomu negativní kroky ECB.

Přijetí společné evropské měny by bylo pro český stát nevhodné a nezodpovědné.

Martin Fassmann, ČMKOS:

Od roku 2004 se eurozóna výrazně změnila. ČR by si měla ponechat dosavadní míru samostatnosti.

Stanovisko MPO:

Vzhledem k neklidné ekonomické situaci i vzhledem k dosavadnímu neplnění některých maastrichtských podmínek pro přijetí eura nevnímá naše ministerstvo toto téma jako relevantní. Je

potřeba si také uvědomit, že přijetí eura by s sebou neslo i nezanedbatelný závazek přispívat do evropského stabilizačního mechanismu (SSM) a převádění příspěvku do jednotného fondu pro řešení krizí. Pro ČR přínos diskutabilní.

Markéta Šichtařová:

ČR je malou, otevřenou ekonomikou a nemá příliš silné brzdy ve svých veřejných financích.

Přijetí eura by mohlo být i likvidační. Mohlo by zvyšovat inflaci a snižovat HDP.

Apelujeme na vládu, aby vyjednala výjimku z povinnosti přijetí eura právní stát.

MUDr. Jitka Chalánková v. r.